

บทที่ 2

รายละเอียดโครงการ

บทที่ 2 รายละเอียดโครงการ

2.1 ที่ตั้งท่าอากาศยานแม่สะเรียง

ท่าอากาศยานแม่สะเรียง หรือสนามบินแม่สะเรียง ตั้งอยู่บนเส้นละติจูดที่ 18 องศา 10 ลิปดา 55.38 พิลิปดาเหนือ เส้นลองจิจูดที่ 97 องศา 55 ลิปดา 40.4 พิลิปดาตะวันออก ในพื้นที่ตำบลบ้านกาศ อำเภอมะละเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ห่างจากตัวอำเภอมะละเรียงประมาณ 2 กิโลเมตร มีขนาดพื้นที่ 243 ไร่ 4 งาน 63.4 ตารางวา (รูปที่ 2.1-1)

2.2 ความเป็นมาของท่าอากาศยานแม่สะเรียง

ท่าอากาศยานแม่สะเรียง เดิมเป็นท่าอากาศยานในความรับผิดชอบของกองทัพอากาศ ต่อมา กรมการบินพาณิชย์ (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น กรมท่าอากาศยาน) มีแผนพัฒนาท่าอากาศยานแม่สะเรียง เพื่อให้บริการเป็นสนามบินพาณิชย์ภายในประเทศ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับอำเภอมะละเรียง และบริเวณใกล้เคียง จึงเข้าข่ายต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการ หรือกิจการส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม กรมการบินพาณิชย์ (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น กรมท่าอากาศยาน) จึงได้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาท่าอากาศยานแม่สะเรียง เสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : สผ.) และได้รับความเห็นชอบแล้ว โดยให้กรมการบินพาณิชย์ (ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น กรมท่าอากาศยาน) ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันแก้ไขและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามหนังสือสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ที่ วว 0804/6267 ลงวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2535 อย่างเคร่งครัด (รายละเอียดแสดงดังภาคผนวก ก)

2.3 องค์ประกอบของท่าอากาศยานแม่สะเรียง

2.3.1 องค์ประกอบโครงการเดิมที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการทบทวนรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาท่าอากาศยานแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน (รายงานความก้าวหน้า, สิงหาคม พ.ศ. 2534) ประกอบด้วย (รูปที่ 2.3-1)

1.1) ทางวิ่ง (Runway) เดิมมีขนาดกว้าง 30 เมตร และยาว 1,070 เมตร พื้นผิวเป็นหินลูกรังอัดแน่น จะปรับปรุงให้เป็นท่าอากาศยานขนาดเล็กที่มีขนาดทางวิ่งกว้าง 30 เมตร และยาว 1,500 เมตร สามารถรองรับเครื่องบินขนาด 50 ที่นั่ง ได้ 2 ลำ

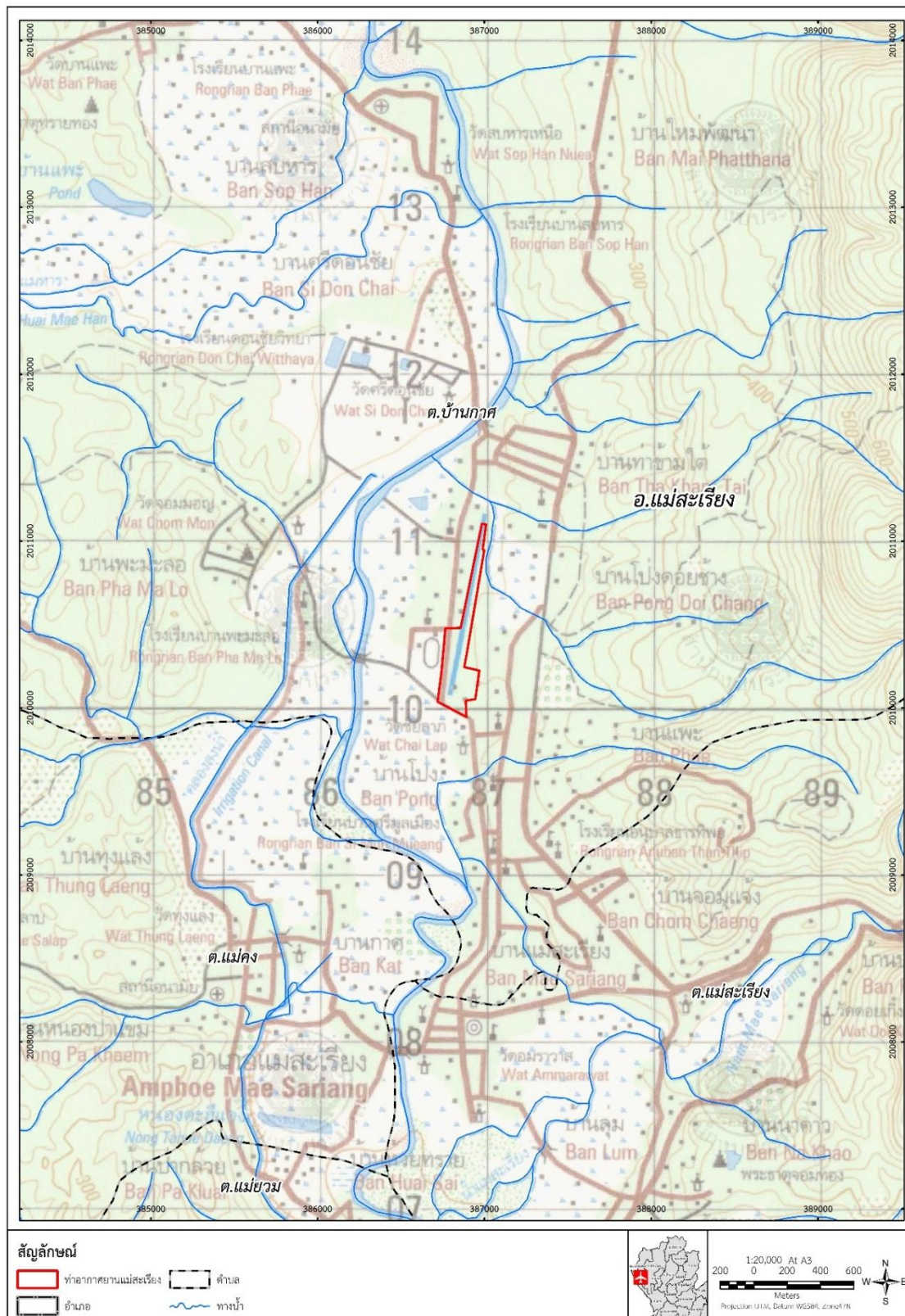
1.2) ก่อสร้างทางขับ (Taxiway) ขนาดกว้าง 15 เมตร และยาว 230 เมตร

1.3) ก่อสร้างลานจอด (Apron) ขนาดกว้าง 80 เมตร และยาว 120 เมตร

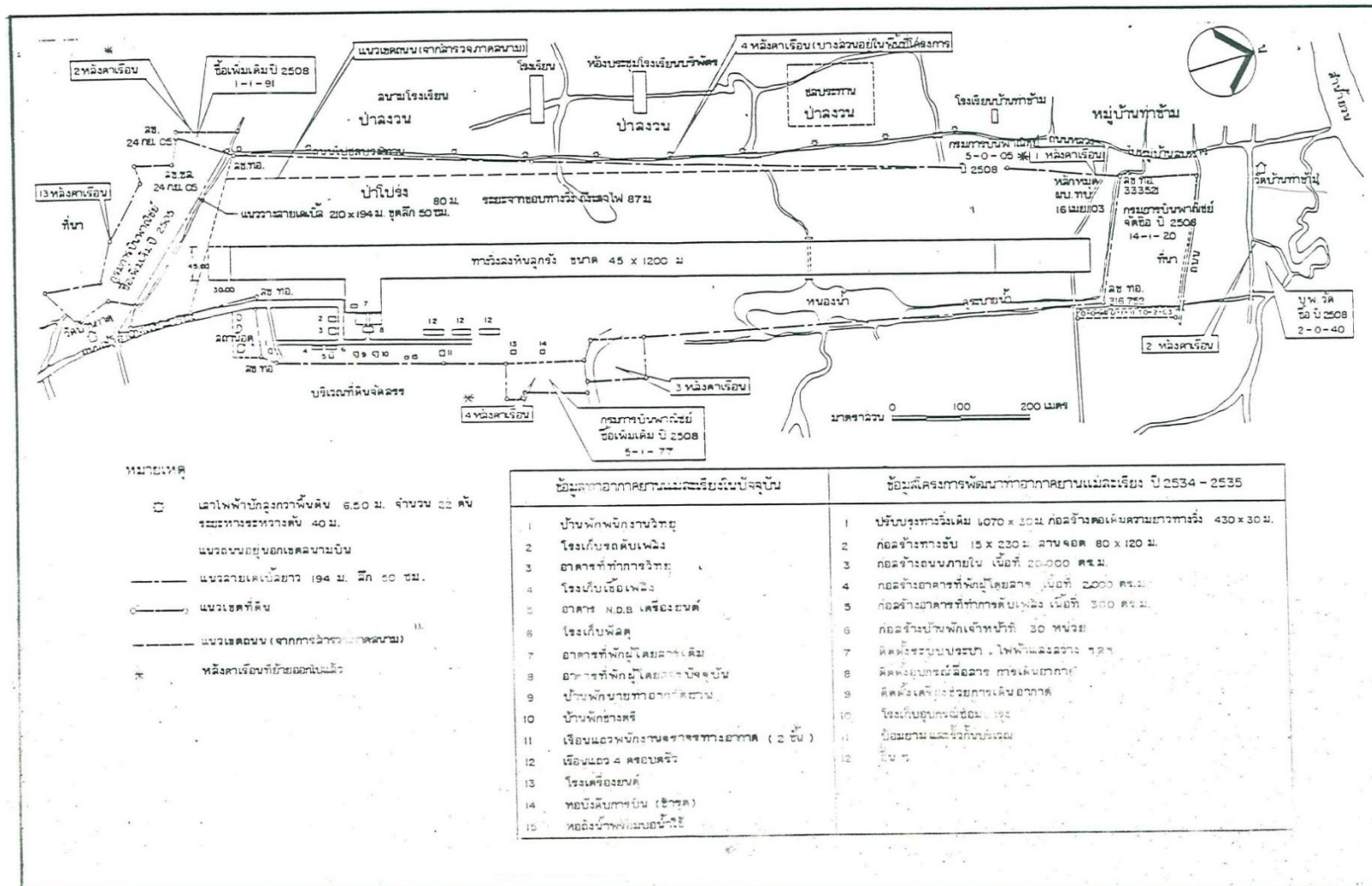
1.4) ก่อสร้างอาคารที่พักผู้โดยสาร ขนาดพื้นที่ 2,000 ตารางเมตร จะสามารถรองรับผู้โดยสารในชั่วโมงเร่งด่วนได้ 60 คน

1.5) ก่อสร้างบ้านพักเจ้าหน้าที่ จำนวน 30 หน่วย

1.6) ก่อสร้างอาคารที่ทำการดับเพลิง ขนาดพื้นที่ 300 ตารางเมตร

รูปที่ 2.1-1 ที่ตั้งท่าอากาศยานแม่สะเรียง

ที่มา : รายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาท่าอากาศยานแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน (รายงานความก้าวหน้า, สิงหาคม พ.ศ. 2534)

รูปที่ 2.3-2 ผังบริเวณท่าอากาศยานแม่สะเรียงที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

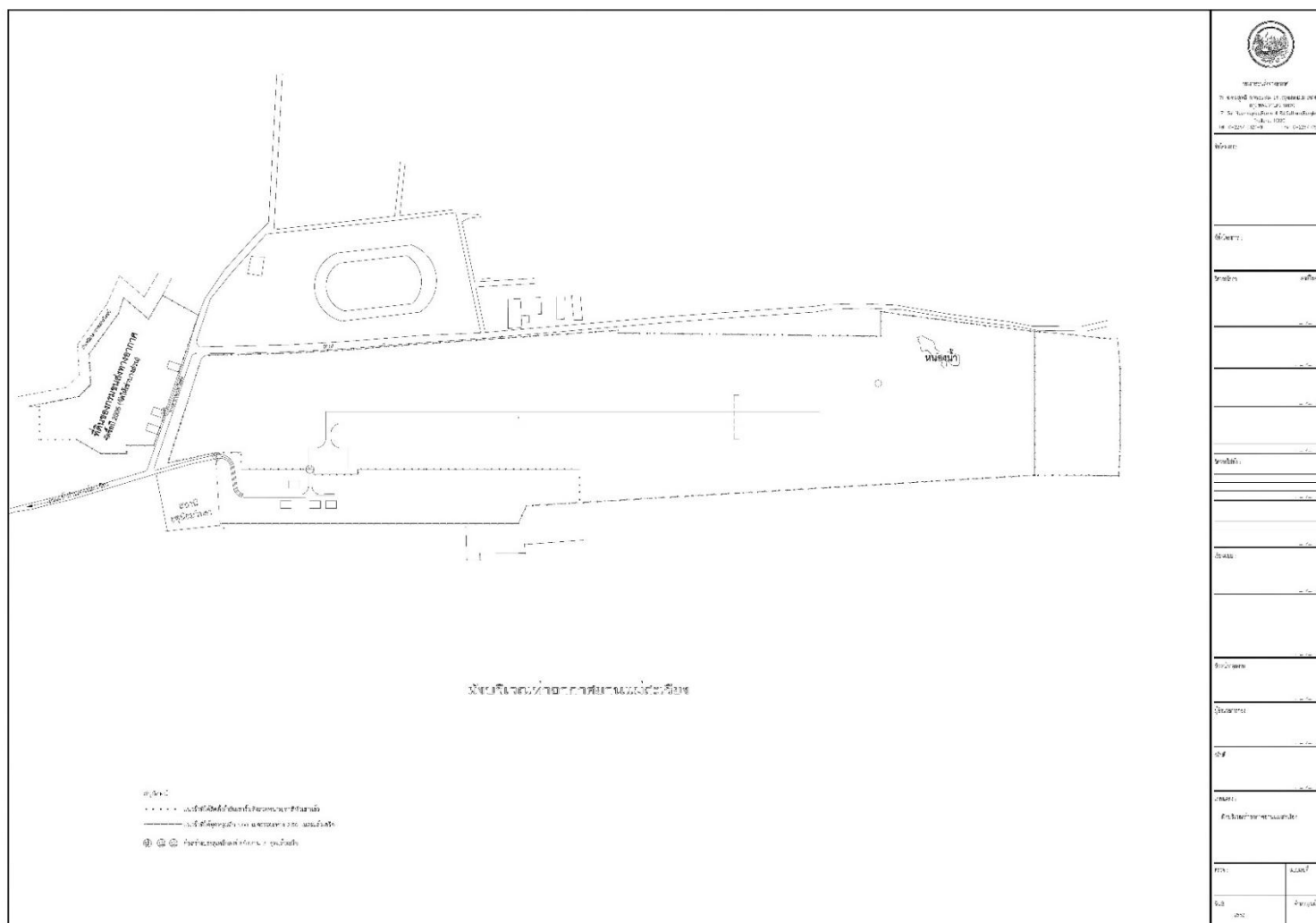
2.3.2 องค์ประกอบโครงการปัจจุบัน

จากการทบทวนรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมท่าอากาศยานแม่สะเรียง ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม พ.ศ.2568 (มกราคม พ.ศ.2569) พบว่า องค์ประกอบหลักภายในท่าอากาศยานแม่สะเรียง ประกอบด้วย (รูปที่ 2.3-2 และภาพที่ 2.3-1)

- 1) ทางวิ่ง (Runway) ขนาดกว้าง 18 เมตร ยาว 750 เมตร พื้นผิวเป็นแอสฟัลต์ติกคอนกรีต
- 2) ทางขับ (Taxiway) ขนาดกว้าง 10 เมตร ยาว 20 เมตร พื้นผิวเป็นแอสฟัลต์ติกคอนกรีต
- 3) ลานจอด (Apron) ขนาดกว้าง 30 เมตร ยาว 60 เมตร พื้นผิวเป็นแอสฟัลต์ติกคอนกรีต สามารถรองรับเครื่องบินขนาด Cessna ได้จำนวน 2 ลำในเวลาเดียวกัน

จากการตรวจสอบองค์ประกอบต่างๆ ของท่าอากาศยานแม่สะเรียงในปัจจุบัน พบว่า ยังไม่มีการก่อสร้างปรับปรุงองค์ประกอบต่างๆ ตามที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โดยองค์ประกอบที่ก่อสร้างไปแล้วส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกับที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ส่วนองค์ประกอบที่ไม่สอดคล้องกับรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

1. ขนาดของทางวิ่งในปัจจุบัน มีความกว้าง 18 เมตร และความยาว 750 เมตร น้อยกว่าที่ระบุไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความกว้าง 30 เมตร และความยาว 1,500 เมตร
2. ขนาดของทางขับในปัจจุบัน มีความกว้าง 10 เมตร และความยาว 20 เมตร น้อยกว่าที่ระบุไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความกว้าง 15 เมตร และความยาว 230 เมตร
3. ขนาดของลานจอดอากาศยานในปัจจุบัน มีความกว้าง 30 เมตร และความยาว 60 เมตร น้อยกว่าที่ระบุไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความกว้าง 80 เมตร และความยาว 120 เมตร

ที่มา : ท่าอากาศยานแม่สะเรียง

รูปที่ 2.3-2 ผังบริเวณท่าอากาศยานแม่สะเรียงในปัจจุบัน

ทางวิ่ง (Runway)

ทางขับ (Taxiway)

ลานจอดเครื่องบิน (Apron)

บ้านพักเจ้าหน้าที่

อาคารหอบังคับการบิน

ประตูทางเข้าพื้นที่ Airside

ถนนภายในพื้นที่ท่าอากาศยานแม่สะเรียง

ทางเข้า-ออก ท่าอากาศยานแม่สะเรียง

ภาพที่ 2.3-1 องค์ประกอบโครงการในปัจจุบัน (เดือนมีนาคม พ.ศ.2569)

2.4 อาณาเขตติดต่อโดยรอบท่าอากาศยานแม่สะเรียง

จากการศึกษาข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน (กรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ.2564) โดยรอบท่าอากาศยานแม่สะเรียง ในรัศมี 15 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด 441,782.55 ไร่ พบว่า การใช้ประโยชน์ที่ดินโดยรอบท่าอากาศยานส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ 361,472.75 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 81.82 รองลงมาคือ พื้นที่เกษตรกรรม 61,129.50 ไร่ (ร้อยละ 13.84) และพื้นที่พักอาศัย 9,299.52 ไร่ (ร้อยละ 2.10) ตามลำดับ (ตารางที่ 2.4-1 และรูปที่ 2.4-1)

ตารางที่ 2.4-1 การใช้ประโยชน์ที่ดินในรัศมี 15 กิโลเมตร จากท่าอากาศยานแม่สะเรียง		
ประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
1. พื้นที่ที่พักอาศัย	9,299.52	2.10
2. พื้นที่พาณิชยกรรม	1,831.08	0.41
3. สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	954.91	0.22
4. พื้นที่อุตสาหกรรม	211.31	0.05
5. สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ	338.04	0.08
6. ถนน	0.00	0.00
7. พื้นที่เกษตรกรรม	61,129.50	13.84
8. พื้นที่ป่าไม้	361,472.75	81.82
9. พื้นที่น้ำ	2,388.31	0.54
10. พื้นที่เบ็ดเตล็ด	4,157.13	0.94
รวม	441,782.55	100.00

หมายเหตุ : ปรับปรุงจากข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน พ.ศ. 2564, กรมพัฒนาที่ดิน

สำหรับอาณาเขตติดต่อโดยรอบพื้นที่ท่าอากาศยานแม่สะเรียง จากภาพถ่ายดาวเทียมความละเอียดสูง (รูปที่ 2.4-2) พบว่า

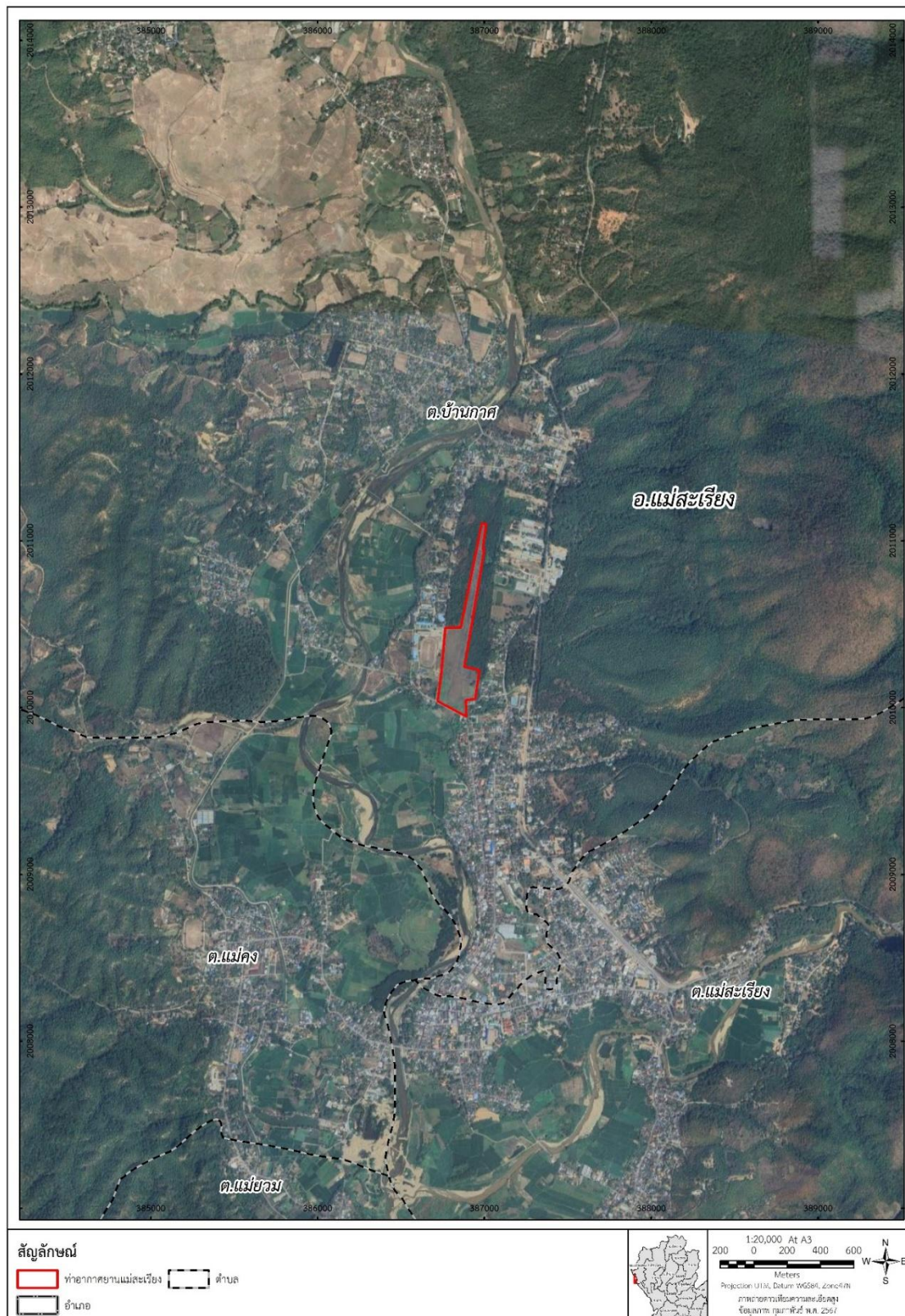
ด้านทิศเหนือของท่าอากาศยาน ประชิดพื้นที่ป่าไม้ ถัดออกไปเป็นพื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัย สลับพื้นที่โล่ง พื้นที่วัดท่าข้ามใต้

ด้านทิศตะวันออกของท่าอากาศยาน ประชิดพื้นที่ป่าไม้ ไม้ผล พื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัย ถัดออกไปเป็นพื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยและพื้นที่ป่าไม้

ด้านทิศใต้ของท่าอากาศยาน ประชิดพื้นที่ถนน ถัดออกไปเป็นพื้นที่ที่โล่ง พื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัย พื้นที่เกษตรกรรมประเภทนาข้าว

ด้านทิศตะวันตกของท่าอากาศยาน ประชิดพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่โรงเรียนแม่สะเรียง บริพัตร ถัดออกไปเป็นพื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัย พื้นที่เกษตรกรรมประเภทนาข้าว และแม่น้ำยม

รูปที่ 2.4-2 อาณาเขตติดต่อโดยรอบท่าอากาศยานแม่สะเรียง

2.5 การดำเนินงานโครงการปัจจุบัน

2.5.1 จำนวนเจ้าหน้าที่

ปัจจุบัน (มิถุนายน พ.ศ.2569) ท่าอากาศยานแม่สะเรียง อยู่ในความรับผิดชอบของท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอน มีผู้ดูแลสนามบิน จำนวน 1 นาย มีหน้าที่ดูแลเฝ้าระวังแนวเขตรับผิดชอบ และอำนวยความสะดวกให้แก่อากาศยานต่างๆ ที่มาทำการบินขึ้น-ลง

2.5.2 สายการบินพาณิชย์ที่เปิดให้บริการในปัจจุบัน

จากการรวบรวมข้อมูลสายการบินที่ให้บริการท่าอากาศยานแม่สะเรียงเปิดให้บริการเฉพาะเที่ยวบินของหน่วยงานรัฐและรัฐวิสาหกิจเท่านั้น

2.5.3 สถิติเที่ยวบิน

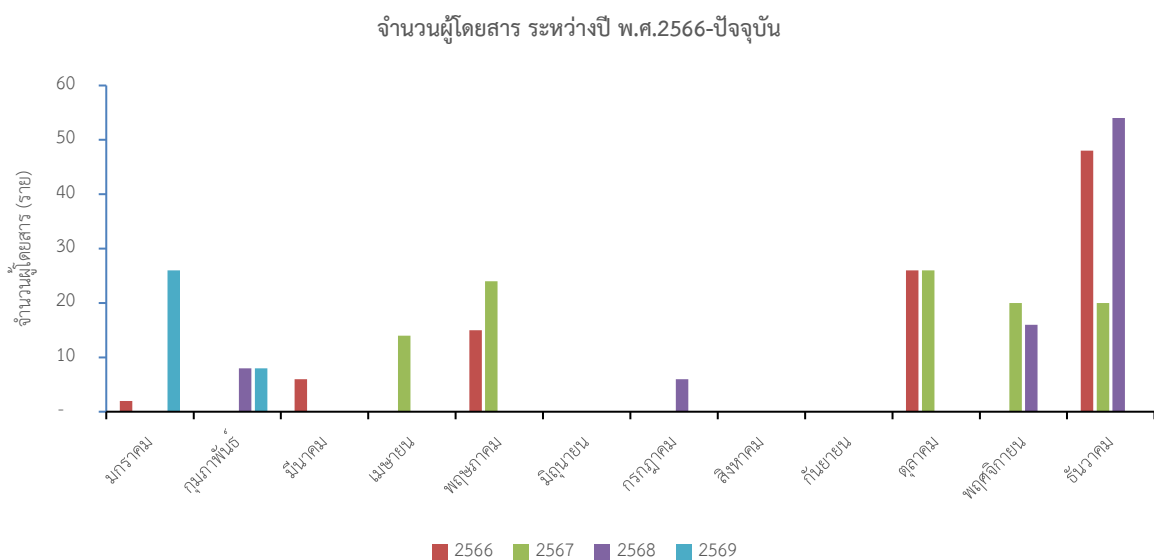
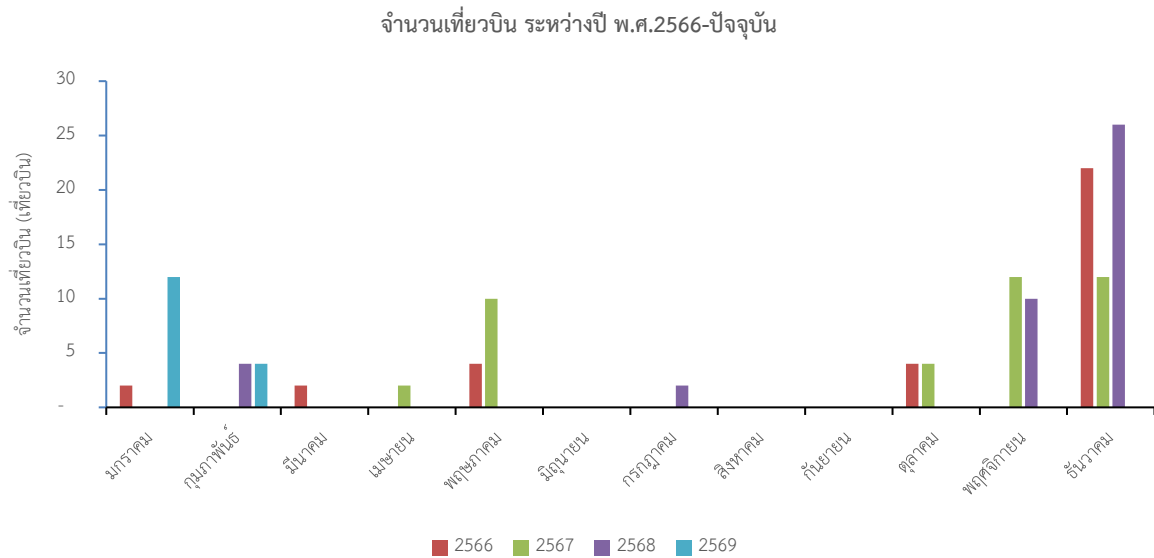
สถิติการขนส่งทางอากาศของท่าอากาศยานแม่สะเรียง ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน พ.ศ.2569 พบว่า มีจำนวนเที่ยวบินอยู่ระหว่าง 0-12 เที่ยวบิน/เดือน และมีผู้โดยสารจำนวน 0-26 ราย/เดือน (ตารางที่ 2.5.3-1) ซึ่งใกล้เคียงกับสถิติการขนส่งทางอากาศย้อนหลัง 3 ปี (ปีพ.ศ.2566-2568) ที่มีจำนวนเที่ยวบินอยู่ระหว่าง 0-26 เที่ยวบิน/เดือน และมีจำนวนผู้โดยสารขึ้น-ลง 0-48 ราย/เดือน (ตารางที่ 2.5.3-2 และรูปที่ 2.5.3-1)

ตารางที่ 2.5.3-1												
สถิติการขนส่งทางอากาศ ท่าอากาศยานแม่สะเรียง ประจำปี พ.ศ.2569												
เดือน	จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยวบิน)						จำนวนผู้โดยสาร (ราย)					
	ระหว่างประเทศ	ในประเทศ	ไม่พาณิชย์	ทางการทหารและฝึกบิน	ส่วนตัว	รวม	ระหว่างประเทศ	ในประเทศ	ไม่พาณิชย์	ทางการทหารและฝึกบิน	ส่วนตัว	รวม
มกราคม	-	-	-	-	12	12	-	-	-	-	26	26
กุมภาพันธ์	-	-	-	-	4	4	-	-	-	-	8	8
มีนาคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
เมษายน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
พฤษภาคม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
มิถุนายน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-	16	16	-	-	-	-	34	34

ที่มา : กรมท่าอากาศยาน, กรกฎาคม พ.ศ.2569

ตารางที่ 2.5.3-2								
เปรียบเทียบสถิติการขนส่งทางอากาศ ท่าอากาศยานแม่สะเรียง ระหว่างปี พ.ศ.2566-ปัจจุบัน								
เดือน	จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยวบิน)				จำนวนผู้โดยสาร (ราย)			
	2566	2567	2568	2569	2566	2567	2568	2569
มกราคม	2	-	-	12	2	-	-	26
กุมภาพันธ์	-	-	4	4	-	-	8	8
มีนาคม	2	-	-	-	6	-	-	-
เมษายน	-	2	-	-	-	14	-	-
พฤษภาคม	4	10	-	-	15	24	-	-
มิถุนายน	-	-	-	-	-	-	-	-
กรกฎาคม	-	-	2	-	-	-	6	-
สิงหาคม	-	-	-	-	-	-	-	-
กันยายน	-	-	-	-	-	-	-	-
ตุลาคม	4	4	-	-	26	26	-	-
พฤศจิกายน	-	12	10	-	-	20	16	-
ธันวาคม	22	12	26	-	48	20	54	-
รวม	34	40	42	16	97	104	84	34

ที่มา : กรมท่าอากาศยาน, กรกฎาคม พ.ศ.2569

รูปที่ 2.5.3-1 สถิติการขนส่งทางอากาศ ท่าอากาศยานแม่สะเรียง ระหว่างปี พ.ศ.2566-ปัจจุบัน